

Започнатото въ Цариградъ противопатриаршеско движение скоро намира назидателенъ отгласъ и въ самия Сливенъ. Изгонването за втори пътъ на гръцкия владика отъ Сливенъ се прѣдшествува отъ редица опити въ града за въвеждане на българското богослужение въ черквитѣ. Пръвъ, който се опиталъ да чете евангелието на български въ Сливенъ, билъ *попъ Х. Димитъръ*, а прѣзъ 1856 г. тукъ идва Иларионъ Макариополски, който раздалъ на свещеницитѣ по единъ трѣбникъ и други „славянски“ книги¹⁾.

Около 1858 г. сливенци рѣшаватъ окончателно да изхвърлятъ гръцкитѣ книги отъ черквитѣ. Въ това движение отъ учителитѣ най-видно участие е взелъ Чинтуловъ. По насъскването на владиката, веднажъ когато той се опиталъ да чете „Апостола“ на български, бабитѣ едва не го смазали отъ бой. Но сторената веднажъ крачка прѣдизвиква втора и други. На първо врѣме се прокарало да се чете по български въ едната половина на черквата *Св. Димитъръ* (Разправя се, че въ черквата Св. София започнали да четатъ по български много по-рано. Клуцохорската черква Св. Никола е вървѣла въ тая посока слѣдъ сливенската Св. Димитъръ).

Като пристигналъ въ града протосингелтъ на Одринския митрополитъ, Иосифъ, въ качеството си на таксидиотъ да събира владичина, сливенци, по настояването на мѣстнитѣ учители, извадили гръцкитѣ книги отъ черквата Св. Димитъръ и ги скрили въ избата на тогавашното централно училище (днешната мъжка гимназия). Това било прѣзъ 1858 г. Когато митрополитътъ се научилъ за това „светогатство“, ако и да е знаелъ истинскитѣ виновници, не смѣялъ да прѣдприеме срѣщу тѣхъ каквото и да е гонение, само и само да не раздразни още повече и безъ това наостренитѣ вече сливенци. Той се задоволилъ да имъ прати едно „послание“, което било донесено въ града отъ сжщия протосингелъ, придруженъ отъ гавазина му, нѣкой си Георги. Въ посланието си владиката апелиралъ къмъ християнскитѣ чувства на сливенци, напомнилъ имъ, че тѣ сж негови чада и че трѣбва да му се подчиняватъ, а не да отиватъ по акъла на нѣкои „непрокопсани синковци“.

Сливенци, особено по-младитѣ и по-интелигентнитѣ, освѣнъ че не се покъртили отъ тия слова, но рѣшаватъ да не плащатъ вече владичина. Но нѣщо повече. Посланието не станало достояние на цѣлото сливенско паство, а прѣзъ

¹⁾ Споредъ Миланъ Радивоевъ, който, както се спомена, работи върху учебното дѣло въ Елена, съгражданинътъ му Иларионъ Макариополски идвалъ въ Сливенъ за горната цѣль прѣзъ 1853 г.